

Brána Čech, v níž Labe vstupuje do Českého středohoří

Název emise: Krásy naší vlasti: Porta Bohemica

Den vydání: 5. dubna 2017

Hodnota: 20 Kč – č. 920 (ČP)

Výtvarný návrh: Adolf Absolon

Rytec: Miloš Ondráček

Rozměr známkového obrazu: 40 x 26 mm

Tisk: Poštovní tiskárna cenin, Praha

Druh tisku: OTp; **Tisková forma:** PL 8

Papír: oz; **Náklad:** 160 tis.

FDC: OTp; v barvě tmavě hnědé; **Tisk:** PTC Praha

Náklad FDC: 3.400

přívozem; říká to proto, že navzdory názvu jsou Malé Žernoseky skoro dvakrát větší než Velké Žernoseky, což by jednoho mohlo splést). Odtud k Labi a už vidíte Kalvárii, k níž vede pěšinka zakončená krásnou vyhlídkou, jde v pod-

statě o jediné stoupání v jinak překvapivě rovinnaté cestě pokračující směrem k další vyhlídce na Kamyčku. Okolí bude teď na jaře asi zelenější než na známce, ale třeba se vám tu zalíbí tak, že se vrátíte i na podzim, na ochutnávku vína na zdejším zámku.

Mnohaletá emise Krásy naší vlasti tentokrát pokračuje pohledem na údolí řeky Labe na Litoměřicku, s vinařskou obcí Velké Žernoseky obklopenou vinohrady, okolními kopci a vzdálenějšími horami. Žernoseckou tradici vinařství připomíná hezké razítko s vinným hrozdem. Detail zdejší krajiny zobrazuje kresebná výzdoba obálky dne vydání, na níž je nedaleký skalní ostroh Kalvárie se třemi kříži, který je obklopen malou přírodnou rezervací. Kříže tu stály už na konci 16. století, rezervace byla zřízena v roce 1993, je tedy stejně stará jako Česká republika.

V dnešním uspěchaném světě je to zážitek pohlédnout na klidně plynoucí hladinu jedné z nejdelších evropských řek (u nás je ale Labe až druhé nejdelší, po Vltavě), v malebné, kulturně udržované krajině s vinohrady, které pamatují snad Karla IV. a rozhodně Rudolfa II. Jejich rozloha se sice zmenšila, ale sláva žernoseckého trvá – kdo by neznal zdejší Müller Thurgau, odrůdu starou stopětáctičet let, křížence starobylého německého Rýnského ryzlinku a novodobější francouzské Madlenky královské! Pěstuje jej tu Žernosecké vinařství, které Svaz vinařů v roce 2014 vyhodnotil jako vinařství roku. Je právě jaro, doba vyletů, kdybyste uvažovali o návštěvě tohoto krásného kusu Čech, můžete zdejší podnik navštívit, a třeba se i předem připravit virtuální prohlídkou na www.zernosecke-vinarstvi.cz/virtualni-prohlidky/. A pak na pěknou procházku, při níž můžete porovnat Absolonovu předlohu převedenou Milošem Ondráčkem do rytin na známce a obálce, se skutečností, jak ji uvidíte na vlastní oči. Vyzrazit můžete od kostela ve

Velkých Žernosekách (pozor, nespěst s Malými Žernosekami ležícími na druhém břehu Labe, to byste se pak museli přeplavit

Nová známka Porta Bohemica je krásná a jemná. Vytřísněna je nejnáročnější technikou, vícebarevným ocelotiskem z plochých desek, jímž známky zhotovuje snad už jenom naše Poštovní tiskárna cenin v Praze – a jinak na světě nejspíš nikdo další. Je to skoro zázrak, že při klesajících nákladech jednotlivých vydání se daří udržet v chodu starobylou technologii, která vyžaduje nejen speciální strojní vybavení, ale také mistrovský přístup všech, kdo se na vzniku tisků podílejí – od autora předlohy, přes rytce (tí, samozřejmě, především), moletéra, po mistra tiskaře a jeho pomocníky, osádku tiskového lisu. Je třeba si uvědomit, jak velmi záleží i na umu toho (v našem případě přesněji *tě*), kdo vkládá papír do stroje, a to pro každou barvu vždycky znovu. Přes všechnu péči a nasazení stačí nepatrná změna rozměru papíru v průběhu tisku (papír opatřený lepem se snadno roztahuje a smrštuje například zakalísáním vzdušné vlhkosti a teploty, tisk jednotlivých barev přitom probíhá i po řadu týdnů) a zamýšlený dokonalejší soutisk je mivněč. Vidět to můžeme i na vyobrazené známce, na níž červená špička kostela leží mimo obrysovou linku. Není to velký rozdíl a většina lidí si ho ani nevšimne, ovšem my filatelisté jsme zvyklí dívat se na známky zvětšujícími sklem, a tak nám i taková drobnost neunikne. Co je toho příčinou a dá se to nějak řešit? Řešit nepochybně ano, protože příčinou je podfinancování tiskárny, která by po mnoha desetiletích provozu stávající technologie potřebovala významná vylepšení, počínaje modernizačními stroji po kvalitní klimatizaci. A v neposlední řadě je třeba investovat do lidí, do vyhledávání a výchovy nové generace tvůrců a tiskárenských pracovníků, kteří by dokázali navázat na slavnou tradici naší známkové tvorby. Ta je sice vysoce oceňována ve světě, ale pokud něco urychleně nepodnikneme k jejímu udržení, můžeme na ni zanedlouho už jenom vzpomínat. To je samozřejmě otázka především pro majoritního akcionáře tiskárny, Českou poštu, a současně pro český stát jako majitele tohoto státního podniku, zda si přeje nadále zastávat přední – a často i bezkonkurenčně první – místo ve světové známkové tvorbě, nebo se do budoucna spokojíme s ofsetovými barvotisky... Přitom, v kolika oblastech můžeme bez přehánění říci, že jsme na světě nejlepší, nebo alespoň jedineční? **FB**

